

Legionella, förebyggande rutiner

Bakgrund

Legionella pneumophila är en vanligt förekommande bakterie i jord och i vattenansamlingar. Vattensystem i stora byggnadskomplex som t ex sjukhus, är ofta koloniserade med legionellabakterien. Bakterien förökar sig lättast i stillastående vatten och vid temperaturer mellan +20 och +45°C, bäst mellan +30 och +40°C.

Smittväg

Den vanligaste smittvägen är genom inandning av legionellaförorenat vatten i aerosolform t ex i duschar, bubbelpool, kyltorn och liknande anläggningar. Aspiration av legionellaförorenat vatten kan förekomma. Person till person smitta förekommer inte.

Sjukdomsbild och inkubationstid

Legionella kan orsaka två olika sjukdomar.

1. Legionärssjukan, en lunginflammation med feber, huvudvärk och muskelvärk åtföljt av torrhosta och andningssvårigheter. Äldre personer, i synnerhet personer med kronisk hjärt-lungsjukdom, rökare samt immunologiskt nedsatta personer har en ökad risk att insjukna. Dödligheten är ca 10% men kan vara högre i grupper av känsliga individer. Inkubationstiden är 2-10 dagar, vanligast 5-6 dygn.
2. Pontiacfeber, yttrar sig som influensaliknande besvär i form av sjukdomskänsla, feber och värk i kroppen inom några timmar till två dygn. Besvären försvinner i regel efter 2-5 dagar. Dödsfall har inte rapporterats vid pontiacfeber.

Förebyggande åtgärder

Ismaskin

Ismaskin för patientbruk bör ej användas.

Patientvård

- Använd sterilt vatten i all utrustning för andningsvård.
- Ismaskin för patientbruk ska undvikas.
- Luftfuktare och bubbelpool bör inte förekomma i vårdmiljö.

forts Legionella, förebyggande rutiner

Spolningsrutin

För att förebygga tillväxt av legionella i varm- och kallvattensystemet skall följande rutiner tillämpas. De gäller för lokaler där patienter vårdas inneliggande. Även polikliniska lokaler där frekvent duschning förekommer.

1. Duschhuvud rengörs för hand en gång per år i samband med storstädning. Använd duschstril som inte ger aerosolbildning.
2. Duschslangar av icke genomskinligt material ska användas. De bör bytas regelbundet för att undvika sprickor i plasten.
3. Om enheten varit stängd/oanvänd mer än en vecka, genomspolas samtliga duschar och kranar med hett vatten i 3 minuter och kallt vatten i 3 minuter.
OBS! Duschen skall inte användas förrän vattenången försvunnit i duschrummet.
4. Om enheten stängs under längre tid än 1 vecka, t ex för semester eller renovering, skall duschslangen skruvas loss från väggen så att den kan hänga torrt under stängningstiden. När enheten öppnas igen genomspolas samtliga duschar och kranar enligt punkt 4 ovan, innan de tas i bruk.
OBS! Se till att packningen kommer på plats igen!